

KINNITAN

(allkirjastatud digitaalselt)
Ahti Asmann
Juhatuse esimees
2017

(allkirjastatud digitaalselt)
Meelis Eldermann
Juhatuse liige
2017

Üldohutuseeskirjad sissejuhatava juhendamise läbiviimiseks Viru Keemia Grupis ja selle tütarettevõtetesse tööle asujatel

1. EESMÄRK

- 1.1. Käesoleva juhendi eesmärk on anda üldteadmised töötervishoiu ja töökorralduse organiseerimisest Viru Keemia Grupp AS'is ja selle tütarettevõtetes (edaspidi Kontsern).
- 1.2. Tööleasumisel Kontserni on käesoleva tööohutuse ja tervisekaitse juhendiga tutvumine sissejuhatava juhendamise käigus kohustuslik kõigile töötajatele sõltumata nende erialast, kvalifikatsioonist või ametikohast.
- 1.3. Sissejuhatavat juhendamist viib läbi ettevõtte töökeskkonnaspetsialist või töötaja, kellele on see tehtud kohustuseks ettevõtte juhi käskkirjaga.
- 1.4. Asumisel eeldatavalt tervistkahjustavale tööle suunatakse Kontserni töötaja esimese töökuu jooksul esmasele tervisekontrollile, edaspidi tuleb käia tervisekontrollis nende ajavahemike tagant, mis on määranud töötervishoiu arst, kuid mitte harvem kui 1 kord iga 3 aasta tagant. (24.03.2003. a sotsiaalministri määrus nr 74 „Töötajate tervisekontrolli kord“).
- 1.5. Pärast töölepingu sõlmimist peab Kontserni töötaja olema tutvunud Viru Keemia Grupp AS'i töökorralduse eeskirjadega VKGj.PO/8. Kontserni töötajad tulevad tööle ning lahkuvad töölt vastavalt töö ja puhkeaja regulatsioonile, mis on kehtestatud Töökorralduse eeskirjades.
- 1.6. Juhendi juurde kuuluvad järgmised lisad:

Lisa 1 Sõidukite ja jalakäijate liiklemise ohutusnõuded

Lisa 2 Ohutusmärgid.

2. MÕISTED

- 2.1. **Sissejuhatav juhendamine** viiakse läbi tööle asumisel kõigi uute töötajatega olenemata nende haridusest, töökogemusest antud valdkonnas või ametis, samuti lähetatud töötajate, õpilaste, tudengitega, kes on tulnud täiendõppele või praktikale. Samuti allhanke ettevõtete töötajatele.
- 2.2. **Piirnorm** on ohuteguri parameetri ajaühikus mõõdetud keskmine väärtus, mis 8-tunnise tööpäeva (40-tunnise tööpäeva) jooksul töötajale mõjudes ei põhjusta tervisekahjustust.
- 2.3. **Isikukaitsevahendid (IKV) on vahendid**, mida kasutab töötaja kahjulike ja ohtlike tootmistegurite mõju vähendamiseks või vältimiseks, samuti kaitseks määdumise (saastumise) eest.

- 2.4. **Mobiilseadmed** on seadmete grupp, kuhu kuuluvad nutitelefonid, tahvelarvutid, e-raamatud, telefonid, sülearvutid, mängukonsoolid, mille peamiseks eripäraks on nende suurus ning teostatavate funktsioonide arv.

3. ÜLDSÄTTED

- 3.1. Viru Keemia Grupp AS on üks suurimaid ettevõtteid Eestis, kus töödeldakse põlevkivi, ning on teisel kohal maailmas põlevkiviõli tootmisele spetsialiseeruvate kontsernide seas. Meie Kontsern on sotsiaalselt vastutustundlik ettevõte, mille valdusesse kuuluvad kaevandused, seitse põlevkivitehast, s.h Petroter I, II ja III, kaks elektri ja elektri- ja soojusjaotusettevõtteid. Kontserni ettevõtetes töödeldakse, toodetakse ja kasutatakse erinevaid ohtlikke kemikaale, mis teatud tingimustel võivad avaldada kahjulikku mõju töötaja tervisele.
- 3.2. Ohutuseeskirjade rikkumise või avariide korral võib ohtlike ainete kontsentratsioon töötsoonis ületada lubatud piirnorme, mille tulemusena töötaja võib saada mürgistuse. Selletõttu on vajalik, et iga töötaja järgiks tööohutuseeskirju ning tunneks kemikaalide omadusi, millega tal on võimalik kokku puutuda.
- 3.3. Töötajad on kohustatud järgima käesoleva juhendi nõudeid, töökorralduse eeskirju, tööjuhendite ja muude kohalike normatiivsete- ja õigusaktide nõudeid.
- 3.4. Liikumisel territooriumil peab olema ettevaatlik ja hoolas, eriti treppide kasutamisel, samuti libeduse korral. Sõidukite ja jalakäijate liiklemise ohutusnõuded on kirjeldatud Lisas nr 1.
- 3.5. Välis-/siseuste sulgemisel või avamisel peab olema eriti ettevaatlik vältimaks enese ja/või teiste inimeste vigastamist.

4. ISIKUKAITSEVAHENDID (IKV)

- 4.1. Töötaja on kohustatud:
- kasutama isikukaitsevahendeid vastavalt kasutusjuhendile ja tööandja antud juhiste;
 - hoidma isikukaitsevahendid töökorras ning teatama tööandjale või tema esindajale kõigist isikukaitsevahendi rikestest ja puudustest.
- 4.2. Ettevõttes kasutatavate isikukaitsevahendite hulka kuuluvad: tööriided, tööjalanõud, kaitsekiiver ja -prillid, kummist või tekstiilist kindad, kuulmis- ja hingamisvahendeid kaitsvad vahendid jms.
- 4.3. Kaitsekiivri kandmine on kohustuslik mitte ainult tööde teostamise ajal, vaid ka viibimisel tööalal ning tootmisruumides (v.a koksikuupide laadijad, kellel on kaitsekiivrite asemel kohustuslikud löögivastased nokkmütsid).
- 4.4. IKV väljastamine Kontserni töötajatele toimub vastavalt korrale, mis on kehtestatud igas konkreetses ettevõttes.
- 4.5. Töö ajal on IKV kasutamine alati kohustuslik. IKV mittekasutamine võib põhjustada õnnetusjuhtumeid: löikehaavu, kahjulike ainete sattumist nahale, külmetust ja muid kahjustusi. Isikukaitsevahendite mittekasutamine on vaadeldav töödistsipliini rikkumise ja tööjuhendite nõuete mittetäitmisena.

5. OHUTUSNÕUDED ETTEVÕTETE TERRITOOORIUMIL

- 5.1. Ettevõtte territooriumil viibimisel on töötaja kohustatud:
- rangelt järgima hoiatavate, keelavate ja kohustavate ohutusmärkide, liiklusmärkide jt nõudeid (märkide näited on toodud Lisas nr 2);
 - liikuma ainult kõnniteedel või nende puudumisel ainult sõidutee vasakus servas või teeäärsel vastassuunalisel rajal;
 - tööde teostamine on lubatud ainult spetsiaalsete tööriiete, jalanõude ja kaitsekiivri olemasolul, kasutades lisakaitsevahendeid, mis on mõeldud konkreetse tööliigi jaoks;
 - raudteed võib ületada ainult selleks ette nähtud kohtades, veendudes läheneva raudteesõiduki puudumises;

- avariilukorra tekkimisel tuleb töö koheselt lõpetada, teavitada sellest kõrvalseisjaid, teatada vahetusevanemale ja töödejuhatajale ning väljuda avariipiirkonnast ohutusse paika;
- treppidel ja platvormidel liikumisel tuleb hoida kinni käsipuust, samuti tuleb hoolega vaadata jalgade ja enda ette ;
- uste sulgemisel või avamisel peab olema eriti ettevaatlik vältimaks enese ja/või teiste inimeste vigastamist.

5.2. Ettevõtte ja selle objektide territooriumil on **keelatud**:

- teostada kõrgendatud ohutasemega töid (remondi-, tule-, gaasiohtlikke töid; kõrg- ja mullatöid; samuti töid elektriseadmetes ja kraanatöid), kui selleks pole vormistatud spetsiaalne töökäsk ja/või -luba;
- kõndida selleks mitte ettenähtud kohtades, ületada teed liikuvate sõidukite ees, kõndida raudtee muldkehal, ronida vagunite ja tsisternide alla;
- sõita inimeste veoks mittekohandatud sõidukitega;
- kõndida torustikel või neist üle ronida kohtades, mis ei ole varustatud ülekäigusillaga;
- teostada töid rikkis töövahendite, mehhanismide ja seadmetega;
- vaadata üles toruestakaadide all või nende läheduses vältimaks kemikaalide silma sattumist;
- kõndida või seista ülestõstetava koorma all;
- siseneda seadmeid ümbritsevate piiretega eraldatud tsooni, seadmeid ümbritsevaid piirdeid eemaldada või ümber paigutada, samuti maha võtta või ümber paigutada tööde ohutust tagavaid märke;
- pildistada või filmida isiklikel eesmärkidel (erandiks on ohutusnõuete või muude nõuete rikkumise fikseerimine).

5.3. Tarbida toitu tohib selleks ettenähtud ruumides.

6. ELEKTRIOHUTUSE NÕUDED MITTEELEKTRILISELE PERSONALILE

- 6.1. Mitte avada ning mitte parandada elektriseadmeid, isegi kui neis ei ole voolu, mitte teostada pisiremonti nagu lambipirnide või padrunite vahetus, kus see ei kuulu töötaja ülesannete hulka.
- 6.2. Mitte sisse lülitada elektriseadmeid ilma visuaalse ülevaatuseta. Isolatsiooni tumenemise, kõrbetunnuste ilmnenemise, vigaste või sulanud pistikute korral tuleb välja kutsuda elektrik.
- 6.3. **KEELATUD ON mitteelektrilisele personalile:**
 - katsuda isoleerimata juhtmeid;
 - avada elektrikilpe;
 - maha võtta elektriseadmete piirdeid ja kestasid;
 - jätkata tööd elektriseadmel, kui on tunda kõrbenud isolatsiooni lõhna, või kui olete töö käigus avastanud, et pistikud, pistikupesad ja teised elektriseadmete ühenduskohad kuumenevad üle;
 - sisse lülitada N või PE maanduseta elektriseadmeid, kui maandamine on kohustuslik tootja nõuete järgi.

7. GAASIOHUTUSE NÕUDED

7.1. Sõltuvalt ohutasemest jagunevad gaasitööd 2 gruppi:

I grupp - tehnoloogiliste seadmete ja kommunikatsioonide avamisega seotud tööd. Tööd kinnises aparaatusis (aparaatides, mahutites, reservuaarides, kateldes, tsisternides), torustike kollektorites, kaevudes, tunnelites, ahjude gaasikäikudes jt. sellistes kohtades

II grupp – proovide võtmine, käsitsi pinna mõõtmine mahutites ja tsisternides; nende tühjendamine ja täitmine tule- ja plahvatusohtlike ning mürgiste vedelikega jne.

- 7.2. I grupi gaasiohtlike töid teostatakse ettevõtte territooriumil spetsiaalse kirjaliku töökäsu-loa alusel ning vastavalt juhendile VKGj.TTO/35.
- 7.3. II grupi gaasiohtlike töid teostatakse vastavalt tööjuhendi tingimustele.
- 7.4. Gaasiohtlikele töödele lubatakse vähemalt 18-aastased, iseseisvale tööle lubatud, spetsiaalse väljaõppega ja gaasiohtlikeks töödeks atesteeritud isikud.

8. TULEOHUTUSNÕUDED

8.1. Tuleohutuse tagamiseks on töötaja kohustatud:

- järgima tuleohutuse nõudeid, mis on kehtestatud objektil;
- tundma ettevõttes töödeldavate ja kasutusel olevate materjalide ja ainete tuleohtlike omadusi;
- täitma tuleohutuse eest vastutava isiku korraldusi;
- jälgima seadmete terviklikkust;
- oskama kasutada esmaseid tulekustutusvahendeid.

8.2. KEELATUD ON:

- suitsetada ettevõtete territooriumil, tsehhides, seadmetel, töökodades, mahutiparkides. Suitsetamine on lubatud ainult spetsiaalselt selleks kohandatud ja märgistatud kohtades;
- kasutada tulekustutusvahendeid mitteotstarbeliselt;
- kuhjata läbikäikudesse ja töökohtadele liigseid materjale ja esemeid;
- jätta töökohtadele värvi ja õliga määrdunud kaltse;
- täis kuhjata või sulgeda evakuatsiooniteid/väljapääsusi.

8.3. Kõiki tuletöid teostatakse ettevõtete territooriumil spetsiaalse kirjaliku loa alusel ning vastavalt juhendile VKGj.TTO/39.

9. TERRITOORIUMIL MOBIILSEADMETE KASUTAMISE EESKIRJAD

- 9.1. Mobiilseadmeid ei tohi kasutada mistahes liikuva või liigutatava seadme eksploatatsiooni käigus (nt veoautod, kraanad, kahveltõstukid, lokomotiivid), samuti töötamisel tööstuslike seadmetega.
- 9.2. Ettevõtte, seadmete ja tsehhide territooriumil, samuti Kontserni territooriumil liikudes on keelatud kõrvaklappide kasutamine koos mobiilseadmetega.

Erand: Mobiilseadmete kasutamine on lubatud tööülesannete täitmisel või abi kutsumisel.

10. KESKONNAKAITSE MEETMED

10.1. Kontsernis kehtib jäätmete sorteerimise ja kogumise juhend (VKGj.HaO/2).

Töötaja tegevus peab välistama keskkonnareostuse, selleks on vajalik:

- Õigeaegne seadmete ja liiklusvahendite ülevaatus veendumaks õliproduktide, määrdeainete ja teiste töövedelike lekete puudumises.
- Õigeaegne alade koristus ja puhastus õliproduktide ja teiste kemikaalide valgumistest.
- Õliseid kaltse võib koguda ainult selleks ette nähtud taarasse. Rangelt on keelatud prügi, olme- ja tööstuslike jäätmete mahapanek selleks mitte ettenähtud kohtades.
- Tuleb täita õigeaegselt ning täpselt keskkonnakaitse alaste juhendite ja korralduste nõudeid.

11. TEGUTSEMINE TULEKAHJU, ERIOLUKORRA VÕI ÕNNETUSJUHTUMI KORRAL

11.1. Tulekahju ja/või eriolukorra tekkimisel peavad ettevõtte töötajad tegutsema vastavalt plaanile, mis on mõeldud tegutsemiseks tulekahju/eriolukorra tekkimise puhul.

Alltöövõtuorganisatsioonide töötajad peavad viivitamatult lahkuma töökohalt ning järgima Kontserni personali juhiseid.

11.2. Kui kuulete häiresireeni või näete suitsu, lahkuge töökohalt viivitamatult.

11.3. Evakueerimine hoonetest toimub järgnevalt:

- Otsustage enda jaoks, kas minna välja või mitte. Veenduge, et ukse taga pole tulekahju, katsuge selleks ust või metallist ukselinki. Kui need on kuumad, ärge avage ust.
- Ärge sisenege sinna, kus on suur suitsu kontsentratsioon ning nähtavus alla 10 meetri.
- Kui suits ja leegid võimaldavad ruumist(hoonest) väljumist:
 - eemalduge kiiremas korras leekidest, kasutades evakuatsiooniks mõeldud peamisi- ja varuteid;
 - väljudes sulgege enda järel tihedalt uks.
- Ohtlikust ruumist lahkumisel ärge minge sinna tagasi, andke endast märku ametiisikutele.
- Kui suits ja leegid kõrvalruumides ei lase väljuda:
 - Ärge sattuge paanikasse.
 - Katke ennast märja tekiga (riidega).
 - Kontrollige, kas on võimalik väljuda katusele või alla laskuda tuletõrjeredelist.
- Kui pole võimalik evakueeruda, tuleb sulgeda ruum hermeetiliselt kaitseks suitsu ja kuumuse eest:
 1. sulgege tihedalt välisuks, toppige täis kõik ruumis olevad praod, kasutades selleks suvalist riidet;
 2. pange kinni aknad, tuulutus- ja ventilatsiooniavad;
 3. kui on vesi käepärast, niisutage pidevalt ust ja põrandat.
- Kui ruum on täitunud suitsuga, liikuge võimalikult põrandale lähedal, kattes suu ja nina niiske lapiga (taskuräti, särgivarrukaga), akna suunas ning jääge akna juurde, üritage äratada väljas olevate inimeste tähelepanu.

Kogunemiskohad evakueerimise korral on tähistatud järgneva teabemärgiga:

Tööstuslik ala (VKG OIL, VKG Transport, Viru RMT) - igal tööstusseadmel on näidatud kogunemiskohad evakueerimise korral.

Peamine kogunemiskoht on parkla Viru Keemia Grupp AS peapääsla ees.

Põhja jaama ala - parkla Põhja jaama pääsla ees

VKG Soojus ala - ettevõtte pääsla ees.

VKG Kaevandused ala - parklas pääsla ees.

TÄHTIS! Ärge lahkuge kogunemiskohast, kuna kõik evakueeritud tuleb üle lugeda veendumaks, et kedagi pole jäänud ohtlikku tsooni.

11.4. Tulekahju/süttimise avastamisel tuleb:

- viivitamatult teavitada Häirekeskust telefonil 112, lühidalt kirjeldades, kus ja mis põleb, kes helistab. Edasi tuleb teavitada VKG OIL AS'i dispetšerit telefonil +372 334 **2216 (17)** või helistada sisekontrolliosakonda telefonil **+372 5254900**; VKG Kaevandused OÜ – tuleb teavitada kaevanduse dispetšerit telefonil **+372 56817434** või sisetelefonil **0 või 101**.
- hoiatada ohtu sattunud inimesi;
- võimalusel hakata kustutama tulekahju esmaste tulekustutusvahenditega.

11.5. Trauma korral tuleb:

- kutsuda kiirabi telefonil **112**, öeldes lühidalt, mis ja kellega on juhtunud ning kes helistab. Edasi tuleb teavitada VKG OIL AS'i dispetšerit telefonil +372 334 **2216 (17)** või helistada sisekontrolliosakonda telefonil **+372 5254900**; VKG Kaevandused OÜ – tuleb teavitada kaevanduse dispetšerit telefonil **+372 56817434** või sisetelefonil **0 või 101**.

TÄHTIS! Abi enne arsti saabumist võib osutada isik, kellel on läbitud esmaabi koolitus ja kes on selleks valmis.

- 11.6.** Vigastuse või halva enesetunde korral Kontserni territooriumil võib saada esmaabi meditsiinipunktis, mis asub Kontserni peapääsulas. Meditsiinipunkti telefoni nr **+372 334 2203 (2203)**.

12. PÕHILISED ISIKLIKU HÜGIEENI JA SANITAARNÕUDED

- 12.1. Ruumid peavad olema alati puhtad, koristatud, põrandal ei tohi vedeleda kõrvalisi esemeid, ventilatsioonireste peab regulaarselt pesema ning puhastama kogunevast tolmust. Keelatud on läbikäikude blokeerimine.
- 12.2. Iga ettevõtte töötaja peab järgima isikliku hügieeni nõudeid: pesema käsi enne ja pärast tööd. Töötajad peavad jälgima, et nende riided oleks alati puhtad ja välimus korrektne.

13. ÕIGUSAKTID

13.1. Töötervishoiu ja tööohutuse seadus

Käesolev seadus sätestab töökeskkonnale esitatavad töötervishoiu ja tööohutuse nõuded, tööandja ja töötaja õigused ja kohustused tervisele ohutu töökeskkonna loomisel ja tagamisel.

13.2. Vastavalt seadusele on töötaja kohustatud:

- osalema ohutu töökeskkonna loomisel, järgides töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid;
- järgima tööandja kehtestatud töö- ja puhkeaja korraldust;
- läbima tervisekontrolli vastavalt kehtestatud korrale;
- kasutama ettenähtud isikukaitsevahendeid nõuetekohaselt ning hoidma neid töökorras;
- tagama vastavalt väljaõppele ja tööandja antud juhiste, et tema töö ei ohustaks tema enda ega teiste elu ja tervist ega saastaks keskkonda;
- kohe teatama tööandjale või tema esindajale ja töökeskkonnavolinikule õnnetusjuhtumist või selle tekkimise ohust, tööõnnetusest või tööülesande täitmist takistavast tervisehäirest ning kõikidest kaitsesüsteemide puudustest;
- täitma tööandja, töökeskkonnaspetsialisti, töötervishoiuarsti, tööinspektori ja töökeskkonnavoliniku töötervishoiu- ja tööohutuslaseid korraldusi;
- kasutama töövahendeid ja ohtlikke kemikaale nõuetekohaselt.

Töötajal on õigus:

- nõuda tööandjalt töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele vastavaid isikukaitsevahendeid;
- saada teavet töökeskkonna ohuteguritest ja töökeskkonna riskianalüüsi tulemustest;

- keelduda tööst või peatada töö, mille täitmine seab ohtu tema või teiste isikute tervise või ei võimalda täita keskkonnaohutuse nõudeid, teatades sellest viivitamatult tööandjale või tema esindajale ja töökeskkonnavolinikule;
- nõuda tööandjalt arsti otsuse alusel enda üleviimist ajutiselt või alaliselt teisele tööle või oma tööttingimuste ajutist kergendamist;
- saada tööst põhjustatud tervisekahjustuse eest hüvitist Vabariigi Valitsuse sätestatud seaduse ulatuses;
- pöörduda töökeskkonnavoliniku, töökeskkonnanõukogu liikmete, töötajate usaldusisiku ja tegevuskohajärgse tööinspektori poole, kui tema arvates tööandja poolt rakendatavad abinõud ja antud vahendid ei taga töökeskkonna ohutust.

13.3. Töötervishoiu ja tööohutuse koolituste ja täiendõppe korraldamine

13.3.1. Töötajal peab olema läbitud:

- sissejuhatav juhendamine;
- esmane juhendamine töökohal;
- ohutute töövõtete koolitus;

13.3.2. Väljaõpe toimub tööajal tööandja määratud kogunud töötaja juhendamisel.

13.3.3. Väljaõppe kestuse määrab tööandja sõltuvalt töökoha spetsiifikast, eriala või elukutse keerukusest ja ohtlikkusest.

13.3.4. Töötaja lubatakse iseseisvale tööle alles siis, kui juht on veendunud, et töötajale on selged töötervishoiu ja tööohutuse nõuded ning ta oskab neid rakendada.

Seonduvad dokumendid

- Gaasiohtlike tööde läbiviimise kord VKGj.TTO/35.
- Tuletööde ohutu korraldamise juhend VKGj.TTO/39.
- Töökorralduse juhend Viru Keemia Grupp AS's VKGj.PO/8.
- Viru Keemia Grupp'i ja selle tütarettevõtete territooriumile pääsemise kord VKGj.SVO/3.
- Jäätmete sorteerimise ja kogumise juhend VKGj.HaO/2.

Kehtivuse kaotanud dokumendid

- Juhend nr 168 „Ohutusnõuded sõidukite ja jalakäijate liiklemisel Viru Keemia Grupp AS'i ja tütarettevõtete territooriumil“.
- 22.04.2008. a käskkiri nr 26 „Juhendi nr 168 rakendamine“.
- Juhend nr 11 „Üldohutuseeskirjad sissejuhatava juhendamise läbiviimiseks Viru Keemia Grupp AS ja tema tütarettevõtetesse tööle asujatele“.
- 22.10.2003. a käskkiri nr 68 „Juhendi nr 11 rakendamine“.

KOOSTAS:

Ksenia Moskva
Töökeskkonna juht

Versioon	Muudatuste lühikirjeldus (viited alampunktidele)
1	Esimene väljaanne